

CSOÓRI SÁNDOR

Elveszett bennünk Európa?

A 2010-es *Hitel* februári számát ismét egyetlen témakör gondolati, történelmi és politikai átvilágításának szenteljük. Húsz éve annak, hogy a szovjet katonák kivonultak hazánkból, és mi jogosan hihettük azt, hogy az új forrásból fakadó tömegvonzás a klasszikus Európához ránt majd minket, s olyanok leszünk, mint Ausztria, mint Finnország.

De, sajnos, nem ez történt.

Sőt, meg kellett tanulnunk, hogy vannak olyan borzalmas, titáni jelenségek, amelyek akkor is hatnak még, amikor már az okuk megszűnt. Magyarország mai gazdasági, szellemi, egészségügyi, erkölcsi állapota százszorta züllöttebb, mint a „hódoltság” negyvenhat éve alatt.

Elveszett bennünk Európa?

És ráadásul elveszett Közép-Európa?

Hova röpi ki belőlünk 1956, 1968, 1990? Magyarok, csehek, lengyelek belső arcképe, élet-pillanata? Fiatal fejjel mindig azt gondoltam, hogy eljön majd az az idő, amikor csak a féltékenység ébresztheti föl Nyugat-Európát, hiszen az egész XX. századot mi kínlódtuk végig. Mindent tudunk a túlélésről, a gulágokról, az auschwitzokról, és ismertük azt az embert is, aki a hadifogságból egy vödörrel gyalogolt haza, háromezer kilométeres távolságról, idegen népek sűrűjén át.

Ránk már csak a katarzis kegyelme jöhet.

Ha jön, hogyan jön? S mire kell nekünk, közép-európaiaknak fölkészülnünk?

